

8. Bijvoeglijke naamwoorden / Επίθετα

Een bijvoeglijk naamwoord voegt iets toe aan (zegt iets over, noemt een kenmerk van) een zelfstandig naamwoord. Een bijvoeglijk naamwoord heeft betrekking op een zelfstandig naamwoord en krijgt het geslacht, het getal en de naamval van het zelfstandige naamwoord waarbij het hoort, bijvoorbeeld:

ο καλός άνθρωπος	de goede mens	οι καλοί άνθρωποι	de goede mensen
η καλή δασκάλα	de goede juf	οι καλές δασκάλες	de goede juffen
το καλό παιδί	het goede kind	τα καλά παιδιά	de goede kinderen

Verbuiging

Bijvoeglijke naamwoorden kennen drie geslachten: mannelijk, vrouwelijk, onzijdig. Zij worden verbogen zoals de zelfstandige naamwoorden en kunnen in groepen verdeeld worden aan de hand van hun uitgangen in het enkelvoud. Bijvoeglijke naamwoorden die onder dezelfde groep vallen kunnen op dezelfde manier verbogen worden. Hieronder volgen de verschillende groepen en wordt representatief één bijvoeglijke naamwoord van iedere groep verbogen. Eventuele bijzonderheden worden vermeld.

8.1 Regelmatige bijvoeglijke naamwoorden

-ος, -η, -ο	καλός, -ή, -ό (goed)					
Naamvaal	Enkelvoud			Meervoud		
1 ^e nvl nom	ο καλός	η καλή	το καλό	οι καλοί	οι καλές	τα καλά
2 ^e nvl gen	του καλού	της καλής	του καλού	των καλών	των καλών	των καλών
3 ^e nvl acc	τον καλό	την καλή	το καλό	τους καλούς	τις καλές	τα καλά
4 ^e nvl voc	- καλέ	- καλή	- καλό	- καλοί	- καλές	- καλά

-ος, -α, -ο	ωραίος, -α, -ο (mooi)					
Naamvaal	Enkelvoud			Meervoud		
1 ^e nvl nom	ο ωραίος	η ωραία	το ωραίο	οι ωραίοι	οι ωραίες	τα ωραία
2 ^e nvl gen	του ωραίου	της ωραίας	του ωραίου	των ωραίων	των ωραίων	των ωραίων
3 ^e nvl acc	τον ωραίο	την ωραία	το ωραίο	τους ωραίους	τις ωραίες	τα ωραία
4 ^e nvl voc	- ωραίε	- ωραία	- ωραίο	- ωραίοι	- ωραίες	- ωραία

-ός, -ιά, -ό	γλυκός, -ιά, -ό (zoet)					
Naamvaal	Enkelvoud			Meervoud		
1 ^e nvl nom	ο γλυκός	η γλυκιά	το γλυκό	οι γλυκοί	οι γλυκές	τα γλυκά
2 ^e nvl gen	του γλυκού	της γλυκιάς	του γλυκού	των γλυκών	των γλυκών	των γλυκών
3 ^e nvl acc	το γλυκό	τη γλυκιά	το γλυκό	τους γλυκούς	τις γλυκές	τα γλυκά
4 ^e nvl voc	- γλυκέ	- γλυκιά	- γλυκό	- γλυκοί	- γλυκές	- γλυκά

De -i- van de vrouwelijke vorm valt weg in het meervoud.

-ύς, -ιά, -ύ	βαθός, -ιά, -ύ (diep)					
Naamvaal	Enkelvoud			Meervoud		
1 ^e nvl nom	ο βαθύς	η βαθιά	το βαθύ	οι βαθιοί	οι βαθιές	τα βαθιά
2 ^e nvl gen	του βαθύ	της βαθιάς	του βαθύ	των βαθιών	των βαθιών	των βαθιών
3 ^e nvl acc	το βαθύ	τη βαθιά	το βαθύ	τους βαθιούς	τις βαθιές	τα βαθιά
4 ^e nvl voc	- βαθύ	- βαθιά	- βαθύ	- βαθιοί	- βαθιές	- βαθιά

-ής, -ιά, -ί	σταχτής, -ιά, -ί (asgrijs)					
Naamvaal	Enkelvoud			Meervoud		
1 ^e nvl nom	ο σταχτής	η σταχτιά	το σταχτί	οι σταχτιοί	οι σταχτιές	τα σταχτιά
2 ^e nvl gen	του σταχτή	της σταχτιάς	του σταχτιού	των σταχτιών	των σταχτιών	των σταχτιών
3 ^e nvl acc	το σταχτή	τη σταχτιά	το σταχτί	τους σταχτιούς	τις σταχτιές	τα σταχτιά
4 ^e nvl voc	- σταχτή	- σταχτιά	- σταχτί	- σταχτιοί	- σταχτιές	- σταχτιά

-ής,-α,-ικο	ζηλιάρης, -α, -ικο (jaloers)					
Naamvaal	Enkelvoud			Meervoud		
1 ^e nvl nom	ο ζηλιάρης	η ζηλιάρια	το ζηλιάρικο	οι ζηλιάρηδες	οι ζηλιάρες	τα ζηλιάρικα
2 ^e nvl gen	του ζηλιάρη	της ζηλιάριας	του ζηλιάρικου	των ζηλιάρηδων	-	των ζηλιάρικων
3 ^e nvl acc	το ζηλιάρη	τη ζηλιάρια	το ζηλιάρικο	τους ζηλιάρηδες	τις ζηλιάρες	τα ζηλιάρικα
4 ^e nvl voc	- ζηλιάρη	- ζηλιάρια	- ζηλιάρικο	- ζηλιάρηδες	- ζηλιάρες	- ζηλιάρικα

De mannelijke vorm krijgt een extra lettergreep in het meervoud.

8.2 Onregelmatige bijvoeglijke naamwoorden

Sommige bijvoeglijke naamwoorden vallen niet onder bovenstaande groepen en worden anders verbogen.

8.2.1 Bijvoeglijke naamwoorden met de uigang -ής, -ής, -ές

-ής,-ής,-ές	διεθνής, -ής, -ές (internationaal)					
Naamvaal	Enkelvoud			Meervoud		
1 ^e nvl nom	ο διεθνής	η διεθνής	το διεθνές	οι διεθνείς	οι διεθνείς	τα διεθνή
2 ^e nvl gen	του διεθνούς	της διεθνούς	του διεθνούς	των διεθνών	των διεθνών	των διεθνών
3 ^e nvl acc	το διεθνή	τη διεθνή	το διεθνές	τους διεθνείς	τις διεθνείς	τα διεθνή
4 ^e nvl voc	- διεθνή(ς)	- διεθνής	- διεθνές	- διεθνείς	- διεθνείς	- διεθνή

8.2.2 Het bijvoeglijke naamwoord “ο πολύς, η πολλή, το πολύ” (veel)

Enkelvoud						
Naamvaal	mannelijk		Vrouwelijk	onzijdig		
1 ^e nvl nom	ο	πολύς	η	πολλή	το	πολύ
2 ^e nvl gen	του	-	της	πολλής	του	-
3 ^e nvl acc	τον	πολύ	την	πολλή	το	πολύ
4 ^e nvl voc	-	-	-	-	-	-

Meervoud						
Naamvaal	mannelijk		Vrouwelijk	onzijdig		
1 ^e nvl nom	οι	πολλοί	οι	πολλές	τα	πολλά
2 ^e nvl gen	των	πολλών	των	πολλών	των	πολλών
3 ^e nvl acc	τους	πολλούς	τις	πολλές	τα	πολλά
4 ^e nvl voc	-	πολλοί	-	πολλές	-	πολλά

Let op: één λ bij -υ, in alle andere gevallen met dubbel λλ.

Niet verwarren met het **bijwoord** “πολύ”, hetgeen **erg** of **zeer** betekent.

9. De trappen van vergelijking / Παραθετικά επιθέτων

9.1 De stellende trap is geen trap van vergelijking maar het bijvoeglijk naamwoord zelf:

ψηλός, ψηλή, ψηλό	lang	κοντός, κοντή, κοντό	kort
-------------------	------	----------------------	------

9.2 De vergrotende trap wordt op twee manieren gevormd:

1. door het bijwoord “ **πιο** ” vóór een bijvoeglijk naamwoord te plaatsen

ψηλός - πιο ψηλός	lang – langer	κοντός - πιο κοντός	kort - korter
ψηλή - πιο ψηλή		κοντή - πιο κοντή	
ψηλό - πιο ψηλό		κοντό - πιο κοντό	

of

2. door de uitgang **-ος, -η, -ο** te vervangen door **-(ό/ώ/ύ)τερος, -(ό/ώ/ύ)τερη, -(ό/ώ/ύ)τερο**. **Let op:** deze regel kan niet toegepast worden bij alle bijvoeglijke naamwoorden, bijvoorbeeld bij degene die eindigen op **-ης, -α, -ικο**.

ψηλός - ψηλότερος	lang-langer	κοντός - κοντύτερος	kort - korter
ψηλή - ψηλότερη		κοντή - κοντύτερη	
ψηλό - ψηλότερο		κοντό - κοντύτερο	

Het woordje “ **dan** ” in het Grieks is “ **από** ”.

Η Ελένη είναι ψηλότερη **από** τη Μαρία. Helen is langer dan Maria.

9.3 De overtreffende trap wordt gevormd door het bepaalde lidwoord (**ο, η, το**) vóór één van de twee vormen van de vergrotende trap te zetten:

ο πιο ψηλός of ο ψηλότερος de langste	ο πιο κοντός of ο κοντύτερος de kortste
η πιο ψηλή of η ψηλότερη	η πιο κοντή of η κοντύτερη
το πιο ψηλό of το ψηλότερο	το πιο κοντό of το κοντύτερο

9.4 De absoluut overtreffende trap wordt gevormd door de uitgang **-ος, -η, -ο** te vervangen door **-ότατος, -ότατη, -ότατο** of het woord “ **(πάρα) πολύ** ” vóór het bijvoeglijk naamwoord te zetten:

ψηλότατος of (πάρα) πολύ ψηλός héél erg lang	κοντότατος of (πάρα) πολύ κοντός héél erg kort
ψηλότατη of (πάρα) πολύ ψηλή	κοντότατη of (πάρα) πολύ κοντή
ψηλότατο of (πάρα) πολύ ψηλό	κοντότατο of (πάρα) πολύ κοντό

9.5 Onregelmatige vormingswijze van de trappen van vergelijking

Bijvoeglijke naamwoorden	De vergrotende trap	De overtreffende trap
κακός –ή –ό (slecht)	χειρότερος –η –ο	-
καλός –ή –ό (goed)	καλύτερος –η –ο	άριστος –η –ο
λίγος –η –ο (weinig)	λιγότερος –η –ο	ελάχιστος –η –ο
μεγάλος –η –ο (groot)	μεγαλύτερος –η –ο	μέγιστος –η –ο
μικρός –η –ο (klein)	μικρότερος –η –ο	ελάχιστος –η –ο
πολύς, πολλή, πολύ (veel)	περισσότερος –η –ο	-